

Sagen, men først senere. Der er altsaa Intet i Veien for, at den kan fremsættes senere. Forsaavidt det saa stærkt fremhæves, at det vil være et uheldigt Vilkaar for den Paagjældende at skulle gjøre sit Krav gjældende for den samme Dommer, som har behandlet Sagen, skal jeg først bemærke, at jeg ikke tror, det var ganske klart, hvad det ærede Medlem ytrede derom; men dernæst skal jeg sige, at dersom den Bedkommende vil drage Dommeren til Ansvar, følger det af de almindelige Regler, at Dommeren vil være inhabil i en saadan Sag og altsaa ikke kan beklæde sit Sæde, men at der maa beskiffes en Sættedommer. Det behøver ikke at siges i denne Lov, da det følger af de almindelige Regler. Men iøvrigt er det reiste Spørgsmaal ganske vist et saadant, som jeg anser for aabent for Debat. Jeg havde i det andet Thing nogen Betænelighed ved Lovforslagets Bestemmelse i saa Henseende og havde i det Hele den Anskuelse, at det er et Spørgsmaal, om ikke dette Erstatningskrav hellere altid bør gjøres gjældende under en selvstændig Sag, i hvilket Tilfælde man jo meget godt kunde admittere, at Sagen anlagdes et andet Sted, f. Ex. i Kjøbenhavn, som er Statskassens Forum. Men det mente Forslagsstillerne og Medlemmerne af Udvalget i Landstinget ikke var hensigtsmæssigt, fordi det skulde have den Fordel at blive ved den Ret, som har havt Sagen til Behandling, at denne nok kjenner Sagen, og det vilde medføre en ikke lidet vidtløftigere Procedure, naar Alt skulde oplyses for en anden Domstol, som endnu ikke kjenner Sagen. Men, som jagt, hele det Spørgsmaal, om det er rigtigt, at Sagen bliver anlagt ved den ene eller anden Ret, er et aabent Spørgsmaal, et Spørgsmaal, hvortil jeg i det Mindste ikke har taget en bestemt Stilling. Det maa afgøres efter Hensyn til, hvad der er hensigtsmæssigt; der kan tale Noget for det Ene, nemlig det, jeg anførte, men andre Betragtninger kunne maaste anføres til Forvar for en modsat Løsning. Til disse Bemærkninger skal jeg paa dette Stadium indskrænke mig.

Alberti: Den ærede Minister tager naturligvis Ordet for Arrestationens Nødvendighed; det forstaar jeg Altsammen meget godt. Men naar Ministeren mener, at Arrestationer anses alene nødvendige for at komme til Opdagelse, saa forholder det sig ikke saaledes i Virkeligheden. Naar jeg kommer til en Underdommer, som har faaet en Sag affluttet for Underretten og dømt den Bedkommende — det er passeret, og det er i den Sag, jeg talte om før — og siger

til ham: Jeg og tre Gaardmænd ville sætte 10,000 Kr. i Sikkerhed for, at Anders Mathisen i Veiby bliver her i Landet, saalænge Sagen staa paa for Overretten, svarer denne Dommer mig: Jeg vil ikke sætte denne Mand i Frihed, thi naar han kommer ud, risikerer jeg, at han gaar fra sin egen Tilstaaelse og Bekjendelse, og saalænge jeg begynde at holde Forhør paant. Det svarede den Dommer den Byfoged i Helsingør, og det samme Svar har jeg faaet andet Sted i lignende Tilfælde. Dommerne forkafe enhver lobbegrundet Sikkerhed for Løsladelse, for at deres egen Velvemmighed kan iagttages, og for at de kunne beholde den Tilstaaelse, som de have udpresset ved ulovlig Arrest, og det hvad enten Tilstaaelsen er virkelig eller opdigtet. Da derfor vil jeg som Erfaringsmand i dette Stykke ikke lade mig sige af Hr. Ministeren, der aldrig har havt med Arrestanter at gjøre. Jeg vil ikke lade mig sige af ham, at Arrestationerne finde Sted, for at Opdagelse kan ske. Og nu de Arrestationer, som den ærede Ministers provisoriske Reisedommere iværksatte — ske de da af Folk, som maa antages at ville løbe ud af Landet, og ske de for saadanne Forbrydelser, som kunne koste Bedkommende Hals og Hoved? Er det da ikke besynderlige Forhold, som opstaa netop under den ærede Ministers Regimente, at man sætter saadanne Folk som Nøes og Th. Nielsen fra Hølstebro i den store Bastille, vi have her paa Sammeltorv, og lader dem sidde der indhyllede i Mulm og Mørke, Mænd, for hvem hele Amtet ville kavere — er det for Opdagelsens Skyld, at det sker? Er det ikke af politisk Forsølgesshyge, at det sker? Er det ikke for at haandhave det provisoriske Regimente, over hvilket aføede Madsvig brød sin Stav med Hensyn til Høiesteret? De Grunde, Madsvig anfører overfor Høiesteret, de gjælde ogsaa om Landsover- samt Hof- og Stadsretten, om Kriminal- og Politiretten og om alle vore Domstole lige ned til dem, der skulle blive i Frederiksberg; og derfor kan den ærede Minister ikke slippe fra os ved at sige, at Arrestationerne finde Sted for at opdage Forbrydelserne; thi de Mænd fra Brønderslev og fra Hølstebro og fra Sydstrup og fra Sørs, som de Herrer Sylow og Snaerlev osv. ere satte til Dommere over, til Reisedommere, provisoriske Dommere over, det er ikke Folk, der staa og lyve sig fra Sandheden, men det er Folk, der med politisk og borgerligt Mod gaa til Bekjendelse lige overfor de Mænd, der ere sendte ud fra Regjeringen imod den Tro, at vi havde en lobbegrundet Retspleie her i Landet. Derfor vil jeg her paa denne Plads, hvor der